

AVIFAUNA VAN DE LOONSE PLAKKEN 1972 t/m 1976.

De Loonse Plakken. Zo heet het gebied ten noorden van Tilburg tussen de autoweg Tilburg-Loon op Zand, Spinderspad, Ypelareweg, Vossenbergsseweg en Galgeneindsestraat.

Het terrein bestaat uit vele biotopen waardoor het terrein voor vele vogelsoorten zeer aantrekkelijk is, vooral voor doortrekkende vogelsoorten, die hier dan ook in belangrijke mate zijn waargenomen.

Om deze biotopen te noemen: een vuilnisbelt, een complex vloeivelden, een zandafgraving (vanaf 1973) wat naaldbos, veel akkers en weiland, hier en daar nog een stukje hei en nog twee vennetjes n.l. het Leikeven en Plakkeven die ongetwijfeld de kern van het gehele gebied vormen. Deze beide vennetjes waren oorspronkelijk voedselarm maar door de kunstmest die in het omringende kultuurland wordt gebruikt, en via de afwatering in de vennetjes doordringt, zijn de beide vennetjes in ernstige mate verrijkt, waardoor de ornithologische waarde van de vennetjes is vergroot, maar waardoor de botanische waarde is gedaald.

Op de vroegere heide, een geheel vormend met de Loonse en Drunense Duinen, bevonden zich in die tijd nog een aantal andere vennetjes die tijdens de ontginningen in o.a. de veertiger en vijftiger jaren zijn verdwenen, maar waarvan ook nu nog de resten te vinden zijn op de akkers en in de weilanden in de vorm van kleine poeltjes waar tot omstreeks 1970 nog zowel de grote- als de kleine watersalamander in voorkwamen. Nu-1976- komt hier alleen de kleine watersalamander nog in klein aantal voor. Overigens komen ook in de vennetjes nog salamanders voor n.l. de kleine watersalamander in het Plakkeven en de vinpootsalamander in het Leikeven. Andere amfibie-soorten die in het terrein voorkomen zijn de groene, de bruine en de heikikker alsmede de gewone- en de rugstreppad.

Van de reptielen is alleen de hagedis waargenomen.

Van de zoogdieren kunnen o.a. genoemd worden: ree, eekhoorn, wezel, hermelijn, bunzing, en enkele ratten- en muizensoorten, waarvan de meeste geconcentreerd rond de vuilnisbelt en vloeivelden vanwege het bijzonder grote voedselaanbod.

Ook de vogels -vooral de meeuwen en kraaiachtigen maar ook spreeuwen en mussen- zijn hier in grote aantallen aan te treffen. Opmerkelijk m.b.t. de vuilnisbelt is het feit dat hier in maart '68 na een hevige storm de eerste zilvermeeuwen (2 exx.) werden gezien; thans echter zijn er op de vuilnisbelt altijd wel enkele honderden zilvermeeuwen aanwezig (21:12-'76 1.340 exx) De vloeivelden zijn van groot belang voor ruitertjes en strand- en steltlopers, die hier dan ook in belangrijke mate zijn waargenomen, ondanks het feit dat het bevloeiingsprogramma hier niet altijd ideaal was. Het hoogtepunt hadden deze vloeivelden in 1972 en '73, toen het slik dat bij de waterzuivering vrij komt nog op een braak liggend terrein werd geloosd wat voor de vogels bijzonder aantrekkelijk bleek te zijn. De afgraving kan in de toekomst nog belangrijk worden voor eenden omdat een plas van 10 tot 15 meter diepte niet zo snel dichtvriest. Als drink-, rust- en slaapplek voor de meeuwen van de vuilnisbelt is de plas nu al van belang.

De verdere ontwikkeling van deze plas is echter geheel afhankelijk van de mens. Gunstig zou het zijn wanneer deze plas enigszins aan het landschap wordt aangepast d.w.z. zacht glooiende oevers en geen zandopslag. Een bedreiging vormt deze afgraving wanneer de huidige vorm van recreatie n.l. het veelvuldig op grote schaal (+ 300) zwemmen en zelfs het bevaren van het water met motor- en zeilbootjes wordt toegelaten.

Bedreigingen:

Zoals de meeste andere gebieden worden ook de Loonse Plakken bedreigd, in ernstige mate zelfs.

De belangrijkste bedreigingen die op dit moment zijn te voorzien zijn:

- de eerder genoemde mogelijke ontwikkelingen van de zandafgraving.
- net nog steeds afwateren van de vennetjes, waardoor ze steeds verder dichtgroeien en uitdrogen. (in '76 stonden beide vennetjes geneel droog)
- de uitbreiding van de vuilnisbelt.
- het uitvoeren van de plannen om een nieuw industrieterrein te creëren, n.l. "De Vossenbergh".
- uitbreiding van de recreatieve functie voor de bewoners van Tilburg-Noord.
- bebouwing van het terrein met boerderijen, bio-industrieën en woonhuizen.
- steeds verdergaande verharding van de bestaande zandpaden, en de aanleg van nieuwe wegen.
- overbejaging.

Gevolgde inventarisatiemethode:

In 1972 en '73 werd het terrein veelvuldig bezocht waarbij zangposten globaal werden genoteerd. Dit had echter tot gevolg dat het grootste aantal zangposten, vastgesteld tijdens 1 bezoek, als aantal broedpaartjes werd genoteerd wat dus voor de talrijkere soorten een grove onderschatting betekende.

Vanaf 1974 echter is gebruik gemaakt van territoriumkaarten waarop alle geregelde zangposten werden genoteerd wat dus m.b.t. het vaststellen van het aantal broedpaartjes een belangrijke verbetering inhield.

In '76 werd het terrein opmerkelijk minder vaak en minder intensief bekeken, wat tot uiting komt in de aantallen broedpaartjes van dat jaar.

Vooraf 1975, en in mindere mate 1974, is representatief voor het werkelijke aantal broedpaartjes. In de jaren van 1972 tot en met 1976 is het terrein ongeveer 350 maal bezocht, zowel in de winter als in de zomer.

Vergelijking met de inventarisatie 1965 t/m 1968.

Ook in de jaren 65/68 is het terrein geïnventariseerd en wel door H. Kuiper te Tilburg, die het eveneens inventariseerde op de wijze als in '72 en '73 gebeurde. Helaas worden voor de talrijke broedvogels geen aantallen broedpaartjes genoemd, zodat een vergelijking hiervan niet mogelijk is. In veel gevallen lijkt het er op dat bepaalde vogelsoorten t.o.v. 65/68 zijn toegenomen; dit is echter in een aantal gevallen slechts het gevolg van een intensievere inventarisatie alsmede van het gebruik van de territoriumkaarten in '74 en '75.

Bovendien zijn er geen duidelijke grenzen gesteld aan het in 65/68 te inventariseren gebied, zodat toen de randgebieden minder vaak werden bezocht. Een en ander betekent dat bij het trekken van eventuele conclusies m.b.t. de vooruitgang van een aantal soorten de nodige voorzichtigheid betracht moet worden.

Soorten die in 65/68 wel voorkwamen, maar niet in 72/76 zijn: lepelaar, orandgans, zwarte wouw, slechtvalk, poelsnip, grauwe- en bonte vliegenvanger, appelvink en notenkraker; m.u.v. de grauwe vliegenvanger betreft dit allemaal doortrekkers.

Soorten die daarentegen wel in 72/76 maar niet in 65/68 zijn waargenomen zijn: fuut, zwarte ooievaar, kleine rietgans, kleine zwaan, bergeend, krakeend, kuifeend, zeearend, visarend, ruigpootbuizerd, porseleinhoen, kwartelkoning, kleine-, paarse- en krombekstrandloper, klaut, kleine- en grote mantelmeeuw, kleine bonte specht, veld- en bosuil, duinpieper, grote gele kwikstaart, braamsluiper, baardmannetje, glanskop, barmsijs, fratertje, kruisbek en europese kanarie.

Niet meer als broedvogel in 72/76 zijn: kleine plevier (?), zwarte stern, boomleeuwerik (?), tapuit, snor, rietzanger (?), grauwe vliegenvanger en wiewaai.

3

Nieuwe broedvogels zijn daarentegen: (pijlstaart), (slobeend), buizerd, (korhoen), (waterral), (nachtzwaluw), zwarte specht, braamsluiper, (goudhaantje), vuur-goudhaantje, goudvink en roek, waarbij de tussen haakjes vermelde soorten wel in de broedtijd zijn waargenomen, en zodoende ook in 65/68 mogelijk al gebroed hebben, of een poging daartoe gewaagd hebben.

In de periode 65/68 werd van maar liefst 75 soorten het broedden vastgesteld; bovendien was van 5 soorten het broedden mogelijk c.q. waarschijnlijk. In deze periode werden maar liefst 142 soorten waargenomen.

In de periode 72/76 werden er zelfs 166 soorten waargenomen, waarvan 2 losgelaten c.q. ontsnapte. (casarca en europese kanarie). Er werden 77 broedvogelsoorten geteld. Van 3 soorten was het broedden waarschijnlijk en van 1 soort (kleine plevier) mogelijk.

De samensteller,

Ad van Poppel

Scarlattistraat 108

Tilburg.

4

Dodaars: In 1973 werden er 3 paartjes op het Leikeven en 1 paartje op het Plakkeven waargenomen. Na 17 juli werd geen van de vogels meer gezien, zodat een broedgeval twijfelachtig was. In '74 en '75 echter werden er van resp. 4 en 3 paren jongen gezien. Ook in 1976 waren er aanvankelijk 3 paartjes aanwezig, die echter i.v.m. de droogte op 9 juni voor het laatst werden gezien, zodat ook het broedden in '76 twijfelachtig was.

Voorheen was de soort tot en met 1969 al een jaarlijkse broedvogel van de beide vennetjes. Ieder jaar min. 1 paar.

In het voorjaar is de soort enigszins talrijker, vooral wanneer de vennetjes een hoge waterstand hebben. Wanneer het dan ook mogelijk zou zijn om in de zomer een hogere waterstand te creëren zou de dodaars hierop zeker gunstig reageren.

Vroege en late waarnemingen zijn 26-11-1974 en 2-2-'75.

Fuut: Een van de vogelsoorten die heeft geprofiteerd van de afgraving is de fuut die op 21-3-'75 en op 7-2-'76 werd waargenomen.

Roerdomp: De enigste waarneming van deze vogel betreft een dood ex. dat gevonden werd onder de hoogspanningsleiding tussen de twee vennetjes. De vogel is waarschijnlijk in maart '72 tegen de leiding gevlogen.

In 1966 werd de soort tot 30 maart telkens baltsend of roepend waargenomen. Ook enkele keren een paartje gezien.

Een broedgeval leek waarschijnlijk totdat de vogels werden geschoten. In 1967 nog 2 waarnemingen.

Blauwe reiger: wordt het hele jaar door waargenomen, meestal 1 of 2 ex. alleen op 17-3-'72 en op 14-7-'73 werden er meerdere ex. waargenomen n.l. resp. 6 en 4. Vaak blijft de soort geruime tijd pleisteren rond de vennetjes en op de vloeivelden.

Purperreiger: Deze voor Midden-Brabant zeldzame reigersoort werd herhaaldelijk op de Loonse Plakken waargenomen.

De hierna volgende waarnemingen werden bekend: 11-7-'72, 2 ex. 2-8, 7-8, 2-10 en 10-10-'73 1 ex. 3-8-'75 1 ex.

Alle waarnemingen vonden verspreid over het terrein plaats, maar vooral aan het Leikeven en op de vloeivelden.

In 1968 werd de soort 5x waargenomen: 1x in het voorjaar en 4x in het najaar.

Zwarte ooievaar: Op 4 en 5 augustus 1973 werden er 2 onvolwassen ex. gezien: eerst over de vloeivelden richting Leikeven vliegend, waar ze een tijdlang hebben gefoerageerd, en daarna foer. op een braakliggend terreintje naast de vuilnisbelt. De nacht werd gezamenlijk op een hoogspanningsmast doorgebracht.

Grauwe gans: Deze ganzensoort werd alleen in 1972 waargenomen en wel op 10 maart, 2 ex. op het Plakkeven rondzwemmend, op 18-9 en op 18-11, beide keren 1 overvliegend ex.

Van de periode 65/68 is slechts 1 waarneming van 12 overvliegende ex. bekend.

Kolgans: Een op 19 augustus 1973 waargenomen ex.-zwevend op het Leikeven- had waarschijnlijk betrekking op een uit gevangenschap ontsnapte gans, temeer daar deze niet schuw was. Andere waarnemingen betreft steeds overvliegende groepjes.

5

Rietgans: Gedurende de jaren 72 t/m 75 werd deze soort 14 keer gezien, waarbij in totaal 636 rietganzen werden gezien. De grootste aantallen waren 150 en 265.

In de jaren 65/68 kwam deze ganzensoort nog wel eens aan de grond om te foerageren.

Kleine rietgans: Op 23-12-1973 een overvliegende groep van 58 ex.

Knobbelzwaan: Enigste waarneming die bekend werd betreft een waarneming van 1 ex. op de vloeivelden op 10 december 1972.

Ook in 65/68 werd de soort maar 1 keer waargenomen en wel op 30 januari 1966, eveneens 1 ex. op de vloeivelden.

Casarca: Gedurende 6 en 20 september 1975 heeft er 1 (ontsnapt ?) ex. op de afgraving gezeten.

Bergeend: Op 26 en 28 november werd er op het Leikeven 1 ex. waargenomen. Deze soort wordt in tegenstelling tot een aantal jaren geleden veelvuldiger op de Brabantse vennen gezien.

Wilde eend: Algemene broedvogel en doortrekker op de Loonse Plakken. Het aantal broedpaartjes over de jaren 72/76 was als volgt: 6, 10, 8, 17 en 15. Als doortrekker kan de soort bijzonder talrijk voorkomen, wellicht zelfs talrijker als voorheen, getuige bijvoorbeeld een waarneming van 131 ex. op het Leikeven op 23 januari 1974. Dat dit niet voor een onbelangrijk deel te danken is aan de hogere waterstand in de winter is vrijwel zeker.

Wintertaling: In 1972 broedde er 1 paartje, in 73 en 74 waren dit er 2, en in 75 zelfs 4, waarvan 2 op het Leikeven en 2 op het Plakkeven. Van 1976 tenslotte is helaas niet bekend of de soort gebroed heeft. Ook in de winter is de soort talrijk; groepjes van 30/40 ex. zijn dan geen uitzondering. Wel uitzonderlijk was een groep van 75 ex. tegen het eind van de winter.

Ten opzichte van 65/68 is er in zowel broeden als in doortrek weinig verandering opgetreden.

Krakeend: Allereerste waarneming werd gedaan op 11-11-'74 n.l. 1 foeragerend paartje op het Leikeven. Ook in '75 1 keer waargenomen n.l. een wijfje op 14 juni, foeragerend op het Plakkeven. In 1976 tenslotte weer een waarneming van een foeragerend paartje op 28 april op het Leikeven.

Opgemerkt moet worden dat de laatste jaren de waarnemingen van de krakeend in heel de provincie aanzienlijk zijn gestegen.

Pijlstaart: In tegenstelling tot 65/68 zijn er geen overwinterende concentraties meer op de Loonse Plakken aanwezig geweest.

In de winter van 1965 bijvoorbeeld zaten er de hele winter 60-90 ex, 1 keer zelfs 140 ex. op ondergelopen akkers, wat tegenwoordig niet meer voorkomt.

In 72 werd de soort alleen van maart t/m mei waargenomen.

In 73 heeft de soort met succes op het Leikeven gebroed en zijn er 7 jongen uitgevlogen die tot begin augustus in het terrein aanwezig bleven. Aanvankelijk zaten er dat jaar zelfs geregeld 3 mannetjes en 2 wijfjes.

In 74 enkele winterwaarnemingen n.l. 12-1,5 ex. 1-11, 1 wijfje

6

Pijlstaart: (vervolg) 28-11-'74 1 wijfje en op 1-12 3 wijfjes; bovendien in maart en begin april steeds 1 paartje aanwezig.
In 75 weer een succesvol broedgeval met wederom 7 uitgevlogen jongen, waarbij reeds op 1 juni de $\pm$ 3 weken oude jongen werden gezien. Op 25 juni werden de jongen voor het laatst gezien.
Op 3 en 10 augustus en op 2 november werden er nog resp. 1, 1 en 3 ex. waargenomen.
In 76 enkele waarnemingen in februari, maart en april.

Zomertaling: Incidentele broedvogel waarvan alleen in 1973 zekerheid omtrent een broedgeval op het Plakkeven ostaat.
Dat de soort ook in de jaren 74, 75 en 76 heeft gebroed is waarschijnlijk, echter elk jaar slechts 1 paartje.
Als doortrekker komt de soort in klein aantal op de vennetjes voor van maart tot september.

In 65/68 was de soort als doortrekker duidelijk talrijker dan tegenwoordig het geval is wat o.a. een gevolg zal zijn van de ontwatering. Doortrekkende groepjes van 15 paartjes waren normaal. Als broedvogel kon de zomertaling slechts 1 keer (1966) met zekerheid worden vastgesteld, hoewel de vogel ook andere jaren tot in juni en juli werd waargenomen.

Slobeend: In 72 slechts 2 waarnemingen: een paartje op 1 april en een ruiend mannetje op 29 juni.
In 73 werd de soort in het voorjaar en zomer meestal wel gezien; ook 1 winterwaarneming.
In 74, evenals in 75 en 76 werd de soort nog geregeld waargenomen, met alleen in 74 nog een winterwaarneming.
Hoewel jongen van de slobeend nooit zijn waargenomen is het toch waarschijnlijk dat de soort hier als broedvogel voorkomt.
Gelet op de aantallen mannetjes en vrouwtjes alsmede de waarnemingsdata kunnen er in 73 2 paartjes gebroed hebben, in 74 1, in 75 1/2, en in 76 weer 1 paartje.

In 65/68 was de slobeend als doortrekker talrijker als thans het geval is. Aantallen van 20 paartjes was geen uitzondering. Ook toen werd het broeden niet vastgesteld, maar werden er tot mei en juni nog slobeenden in het gebied waargenomen.

Tafeleend: In 73 op 10 en 11 februari 2 mannetjes op een inmiddels verdwenen plasje achter de vuilnisbelt.
In 74 vanaf 24 februari een mannetje op het Leikeven, waarbij zich van 15 tot 19 maart een wijfje voegde. Op 12 april voor het laatst 1 mannetje op het Leikeven. Het mannetje van 24 februari echter werd op 24 maart voor het laatst gezien.
In 75 zaten er op 12 maart 2 wijfjes op de afgraving.
In 76 nog 2 ex. die op 31 maart op het Leikeven zaten, vervolgens naar de afgraving vlogen en daarna weer verdwenen.

Ook in 65/68 werd de soort geregeld in het voorjaar waargenomen. Gelet op al deze waarnemingen zou een broedgeval in de toekomst niet uitgesloten zijn. Voorwaarde zou echter wel zijn dat de waterstand in de vennetjes werd verhoogd.

Kuifeend: Op 3-11-'73 werd op de Loonse Plakken de eerste kuifeend waargenomen. Het betrof hier een op het Leikeven duikend en rustend ex.
Verder is de soort tot nu toe alleen in 75 nog een aantal keren waargenomen; op 29 januari 1 wijfje op het Leikeven; van 26 maart tot en met 1 april 1 paartje op het Leikeven; op 11 april 3 mannetjes en 2 wijfjes; op 15 april 4 mannetjes en 2 wijfjes; op 21 april een paartje; op 25 april 2 mannetjes en 1 wijfje en op 29 en 30 mei 6 mannetjes en een wijfje. Alle waarnemingen werden gedaan op het Leikeven. De toekomstvisie voor de kuifeend is als die van de tafeleend.

7

Brilduiker: Alleen in '75 en '76 waargenomen n.l. op 12 januari 1975 1 wijfje op de afgraving; 21-12-'75 2 wijfjes of onvolwassen ex. op de afgraving, waarvan 1 ex. ook ter plaatse is gesneuveld. Op 1 januari 1976 werd er 1 wijfje of onvolwassen ex. op het Leikeven gezien. Op 1 februari tenslotte nog een wijfje op de afgraving.

In '67 heeft er ongeveer een maand lang een mannetje op het Leikeven gezeten; bovendien in '68 nog een november waarneming.

Visarend: Waargenomen op 1-5-'73, 19-9-'74 en op 30-8-'75, telkens 1 ex.

Wespendief: Waargenomen op 19 mei 1973 en op 30 augustus 1975, beide keren een doortrekkend ex.

Ook in het voorjaar van 1966 werd er 1 doortrekkend ex. gezien.

Rode Wouw: Een keer waargenomen en wel op 28-4-'74 1 ex.

Havik: Waargenomen op 19-10-1972, 12-3-'73 en op 22-9-'73, telkens 1 ex.

Sperwer: Deze roofvogelsoort wordt alleen in de wintermaanden nog waargenomen. Met uitzondering van de winters 74/75 en 75/76 hebben er steeds 2 ex. overwinterd. In de winter 74/75 was dit er slechts 1, in de winter 75/76 waren dit er 3.

De periode 65/68 gaf nagenoeg hetzelfde beeld te zien, met dien verstande dat er ook 2 zomerwaarnemingen bekend zijn, die mogelijk op broedgevallen duiden, temeer omdat er in '75 langs de Vossenbergse Weg enkele oude sperwerhorsten werden gevonden.

Ruigpootbuizerd: De ruigpootbuizerd komt bij ons in wisselend aantal voor. Zo werd de soort op de Loonse Plakken waargenomen op 10, 11 en 12 september, 10 oktober, 1 en 26 december 1972, en op 21 februari 1973.

Ook in andere Brabantse gebieden werd de soort in de winter 72/73 meer waargenomen.

Buizerd: Algemeen e doortrekker en wintergast op de Loonse Plakken. In de winter 71/72 zijn er de hele winter 4 ex. aanwezig geweest in de hierop volgende winters waren dit er resp. 5, 3/4, 1/3, 4, 5. Ook werden er in de winter nog doortrekkers waargenomen, zodat de hierboven genoemde aantallen wel eens werden overschreden, zoals op 6 november '74 (6 ex.) en op 28 februari '76 (1 ex.) In 1973 heeft er in de omgeving een paartje gebroed, zodat er toen ook zomerwaarnemingen op de Loonse Plakken zijn gedaan. Op 13 mei '74 werd er langs de Vossenbergse weg een alarmerend paartje waargenomen dat nadien niet meer is waargenomen.

Zeearend: Op 13 november 1972 werd er tijdens een zware storm 1 ex. waargenomen dat laag over de weilanden tussen Leike- en Plakkeven vloog.

Blauwe kiekendief: Op 8 februari 1976 een waarneming van een mannetje.

In de periode 65/68 was de blauwe kiekendief talrijker dan de bruine kiekendief, waarbij vooral wijfjes en onvolwassen ex. werden waargenomen.

8

Bruine kiekendief: Als gevolg van een toegenomen aantal bruine kiekendieven, maar een tekort aan geschikte broedgebieden, wordt de soort niet meer alleen tijdens de trek, maar ook in het broedseizoen waargenomen, met name die van '73 en '75. In '72 werd de soort 4x waargenomen, waarbij op 11 sept. 3 mannetjes; de andere waarnemingen betrof steeds 1 mannetje. In '73 5 waarnemingen, zowel mannetjes, wijfjes als onvolw. ex. Alleen op 14-8 werden er meerdere ex. waargenomen, n.l. een mannetje en een onvolwassen ex. In '74 slechts een waarneming van een mannetje op 15-9. In '75 9 waarnemingen, waarbij een waarneming van 2 wijfjes. Van 24-6 t/m 3-8 werd er tijdens elk bezoek aan het terrein een bruine kiekendief waargenomen, vooral een wijfje.

In 65/68 werd de soort alleen in voor- en najaar gezien, waarbij slechts 1 keer 1 mannetje werd waargenomen. Totaal aantal waarnemingen in 65/68 bedroeg $\pm$ 15.

Grauwe kiekendief: Op 11 september 1972 werd er een paartje waargenomen.

Ook in 65/68 1 waarneming (april '66).

Boomvalk: Vanaf maart is de boomvalk op de Loonse Plakken te zien. Ondanks het feit dat de vogel regelmatig in het broedseizoen, en af en toe zelfs baltsend wordt waargenomen broed de soort niet op de Loonse Plakken. Dat de soort wel ergens in de omgeving broed is vrijwel zeker.

Gedurende 65/68 werd de soort alleen in 68 3 keer waargenomen.

Smelleken: Schaarse doortrekker op de Loonse Plakken die in '72 een keer werd waargenomen; in '73 3 keer, en in '74 en '75 1 keer.

In de jaren 66/68 werd de soort ook ieder jaar 1x waargenomen.

Torenvalk: De enigste roofvogelsoort die het hele jaar op de Loonse Plakken aanwezig is. In de winter 71/72 was de soort vrij talrijk en werden er 2x 10 en 1x 8 ex. waargenomen. In de winters 75/76 en 76/77 daarentegen was de soort schaars en werden er gewoonlijk niet meer dan 2 of 3 ex. waargenomen. Als broedvogel was de soort erg constant met steeds 4 broedpaartjes, uitgezonderd 1972 met 3 broedpaartjes.

In de jaren van 65/68 was de soort telkens met 2 of 3 paartjes in het voorjaar aanwezig, waarvan gewoonlijk slechts 1 paartje tot broeden kwam, en waarvan de resultaten gewoonlijk erg slecht waren.

Korhoen: Waarschijnlijk heeft de soort m.u.v. 1975 nog elk jaar op de nog resterende heide gebroed. Alleen in '73 heeft er mogelijk meer als 1 paartje gebroed, echter niet meer als 2.

Ook in de winter is de korhoen in wisselend aantal aanwezig, dan echter vooral op de cultuur-gronden; meestal 3 tot 5 ex. In februari 1973 waren er bijzonder veel korhoenders aanwezig; tussen 4 en 26 februari schommelde het aantal tussen 19 en 9 ex.

In 65/68 kwam de soort waarschijnlijk al als broedvogel voor, getuige de waarnemingen van een wijfje in het broedseizoen van '66 en een bolderend mannetje in mei '68.

Patrijs: Ondanks de zware jachtdruk die de patrijs te verduren heeft is de soort toch nog een vrij talrijke broedvogel, waarvan in het najaar en in de winter troepen van 20/30 ex. geen uitzondering zijn: een keer zelfs een troep van 40 ex. Opvallend is dat de diverse broeopaartjes elk jaar op vrijwel dezelfde plaats tot broeden komen. Het aantal broedpaartjes van 72/76 bedroeg resp. 8, 7, 14, 15 en 12.

In 65/68 jaarlijks minstens 7 paartjes, waarbij het echter niet is uitgesloten dat de soort enigszins werd onderschat.

Kwartel: De kwartel is in sommige jaren wel wat talrijker, maar toch nog altijd erg schaars. Een van de jaren dat de kwartel (tenminste in Midden Brabant) wat talrijker was, is 1972 geweest toen er 2 paartjes gebroed hebben.

Zowel in 1973 als in '76 werd de soort nog wel in mei roepend aangetroffen, wat echter geen broedgevallen zijn geworden.

In '66 was steeds 1 paartje aanwezig dat waarschijnlijk door jagers werd afgeschoten. In '68 werd de soort nog 1x waargenomen.

Fazant: Voor zover dit nog mogelijk is moet de fazant een nog grotere jachtdruk weerstaan dan de patrijs. Het aantal vogels dat tot broeden komt is o.a. afhankelijk van de weersgesteldheid in de winter, omdat bij aanhoudend slecht weer aanzienlijk minder gejaagd wordt. Het aantal broedpaartjes bedroeg resp. 15, 8, 10, 11 en 8.

Waterlral: Wanneer de winter niet al te streng is, is deze broedvogel het hele jaar op de beide vennetjes aanwezig. Als broedvogel is de soort het talrijkst na zachte, regenrijke winters met een hoge waterstand van de vennetjes. In 1972 heeft er naar alle waarschijnlijkheid 1 paartje op het Leikeven gebroed; in '73 waren dit er 4, in '74 2, in '75 7, waarvan 5 paartjes op het Plakkeven, en in '76 waarschijnlijk weer 1 paartje op het Plakkeven.

In 65/68 was de soort mogelijk af en toe broedvogel, en werd de soort jaarlijks in augustus en september waargenomen.

Porseleinhoen: Deze zeldzame rallen soort werd 2 keer waargenomen en wel op 29-10-'73 1 ex. op het Leikeven en op 26 maart 1975 een zowel 's-morgens als 's-avonds roepend ex. op het Plakkeven.

Kwartelkoning: Ook deze zeldzame soort werd 2 keer waargenomen en wel op 14 juli en op 7 augustus 1973, beide keren 1 ex.

Waterhoen: Algemene broedvogel van de beide vennetjes en op de vloeivelden. Wanneer in de winter de vennetjes niet dichtvriezen blijft het waterhoen ook in de winter aanwezig; gebeurt dit echter wel dan verhuizen de waterhoentjes gedeeltelijk naar de vloeivelden, waar gedurende de hele winter open water aanwezig blijft. De aantallen broedpaartjes in 72/76 zijn: 20, 17, 18, 30 en 17.

Meerkoet: Jaarlijkse broedvogel die alleen in '73 elders als op de vennetjes tot broeden kwam; toen broedde er namelijk een paartje met succes op het plasje achter de vuilnisselt. Voorts broedde er in 72/76 resp. 5, 8, 8, 16 en 3 paartjes, waarbij opgemerkt moet worden dat er in 1976 aanvankelijk 7 paartjes aanwezig waren, die echter i.v.m. de droogte niet allemaal tot broeden zijn gekomen. (zie voor vervolg laatste blad.)

Scholekster: Deze vogel is aanwezig van maart tot in augustus, waarbij als uitzonderlijke datum een waarneming van 2 ex. op 29 november '75 genoemd kan worden. Opvallend is bovendien het feit dat vanaf 1972 de vogel steeds vroeger op de Loonse Plakken is verschenen. In '76 werd de eerste waarneming gedaan op 23 febr. Een en ander is mogelijk het gevolg van de zachte winters. Het grootste aantal dat de soort als doortrekker heeft gehaald is 12 ex. op 19 maart en op 16 juli '74. In het gebied rond Leike- en Plakkeven komen jaarlijks 2 paartjes tot broeden, ofschoon er vaak 3 paartjes aanwezig zijn.

In 65/68 ieder jaar minstens 1 broedpaar, hoewel er in '66 3, en in zowel 67 als in 68 2 paartjes aanwezig waren.

Bontbekplevier: Deze doortrekker is tot nu toe alleen op de vloeivelden waargenomen, waarbij doortrekkende ex. vaak enige tijd blijven pleisteren. Tot nu toe slechts 1 mei waarneming n.l. 1 ex. op 19-5-'73. Datzelfde jaar ook waargenomen op 5-8, namelijk 2 ex. In '72 werd de soort waargenomen tussen 7 en 22 september met een aantal van resp. 2, 5, 1, 1, 6, 1, 3 en 4 ex. In '75 waargenomen van 13-8 tot en met 4-10, waarbij steeds 2 ex. met op 4-10 6 ex.

In augustus en september 1968 werd de soort ook enkele keren waargenomen op de vloeivelden.

Kleine plevier: Evenals de bontbekplevier werd ook de kleine plevier vooral op de vloeivelden waargenomen. In '73 waargenomen vanaf 2 juli t/m 4 augustus, 1 tot 3 ex. In '74 alleen waargenomen op 20 april: 1 ex. foer. achter het Leikeven. In '75 waargenomen op 30 augustus en 6 september resp. 2 en 1 ex. In '76 tenslotte werd de soort baltzend en alarmerend aangetroffen op de afgraving tussen 9 en 18 juni: een broedgeval ter plaatse is het niet geworden. Dat de soort echter in de omgeving heeft gebroed is niet uitgesloten.

In '66 verscheidene waarnemingen en in '68 1 of 2 succesvolle broedsels op de vloeivelden.

Goudplevier: waarnemingen van de goudplevier betreft bijna steeds overvliegende, solitaire ex. Uitzonderingen hierop zijn de waarnemingen van 20-4-'74, 2 ex. overvliegend en 23 april '76, toen er een groepje van 12 ex. foeragerend werd aangetroffen. In totaal werd de soort 7 keer waargenomen waarbij slechts 1 najaars waarneming.

In 65/68 werd de soort ook ieder jaar-vooral voorjaar- gezien.

Zilverplevier: Wordt minder waargenomen dan de goudplevier. Er werd slechts een najaars waarneming gedaan n.l. op 10-9-'72 een ex. op de vloeivelden.

Ook in 65/68 werd de soort zeer weinig waargenomen; de enigste waarneming werd gedaan op 28 en 29 november '65; er zaten toen $\pm$ 10 ex. tussen de kieviten.

Kievit: Vrij talrijke broedvogel en talrijke doortrekker, waarbij soms troepen van enkele honderden kieviten. Enkele waarnemingen van vrij grote troepen zijn nov. '71 $\pm$ 175 ex. febr. '72 100 ex. aug./sept. '72 400 ex. en juli '73 $\pm$ 500 ex. waarbij opgemerkt moet worden dat deze grote troepen -voor zover ze nog gezien worden- minder lang blijven pleisteren dan voorheen het geval was.

Kievit: (vervolg). Alleen bij vorst ontbreekt de soort op de weilanden. Als broedvogel komt de soort voor op de akkers, weilanden en op de vloeivelden. Wanneer er jongen zijn bezoeken de oude vogels met hun donsjongen de vennetjes. De aantallen broedpaartjes over de jaren 72/76: 20 in 1972, 15 in '73, 23 in '74, 33 in '75 en 18 in '76.

In 65/68 steeds ongeveer 20 broedpaartjes en in voor- en najaar steeds in grote troepen aanwezig.

Kleine strandloper: Waargenomen op 4 mei en 22 oktober 1973, resp. 1 en 2 ex. Verder ook nog waargenomen op 6 en 20 september 1975, beide keren 1 ex. Alle waarnemingen zijn gedaan op de vloeivelden.

Temmincksstrandloper: Van 16 t/m 20 september '72 hebben er op de vloeivelden 5 ex. gezeten, samen met kleine- en bonte strandloper en enkele ruitertjes. Op 22 en 27 september '72 werd er bovendien nog 1 ex. waargenomen, eveneens op de vloeivelden. Andere waarnemingen die gedaan zijn, zijn 17-8-'74 en 2-11-'75, beide keren 1 ex. op de vloeivelden. Ook in september '68 werd de soort 2 keer op de vloeivelden waargenomen.

Paarse strandloper: Op 25 september '72 2 ex. op de vloeivelden, wat voor deze strandloper een geheel afwijkend biotoop is.

Bonte strandloper: In '72 werd de soort op 16, 17, 18, 20, 22 en 25 sept. waargenomen met resp. 1, 1, 2, 1, 5 en 1 ex. In '74 alleen waargenomen op 25 augustus en wel 1 ex. In '75 waargenomen op 6 en 20 september, 4 oktober en 2 november met resp. aantallen van 6, 2, 3 en 30 ex. Alle waarnemingen werden gedaan aan de vloeivelden. In 65 en 66 werd de soort 3 keer waargenomen, waarvan 2 keer langs ondergelopen akkers.

Krombekstrandloper: Van 20-9 t/m 4-10-'75 een ex. op de vloeivelden.

Kemphaan: Deze soort is aanwezig van maart tot in oktober, met een hoogtepunt in juli en augustus, en tevens waarnemingen in mei en juni. In '72 werd het hoogste aantal kemphanen bereikt op 30 juli, n.l. 140 ex. waarvan er tot 10 oktober 4 ex. aanwezig bleven. In '73 waren er op 16 juli 180 ex.; op 23 juli 200; op 29 juli 240 en op 2 augustus 300 ex. Op 5 augustus waren dit er nog 200. In '74 was de toestand op de vloeivelden voor de kemphaan bijzonder ongunstig en werden er maar 30 ex. waargenomen. Ook in '75 met een max. aantal van 40 ex. kwam de soort niet veel hoger. Waarnemingen op de akkers, vennetjes of afgraving zijn schaars. In 65/68 was de soort eveneens een talrijke doortrekker van vooral de vloeivelden. M.u.v. januari werd de soort toen in iedere maand waargenomen.

Zwarte ruiter: Waarnemingen zijn gedaan in de maanden maart, april, mei en augustus, september en oktober. In september '72 werd er 1 keer een groepje van 13 ex. waargenomen, en was het gemiddelde aantal per bezoek 6 ex. In augustus '74 waren er telkens 2 of 3 ex. aanwezig, waarbij de soort slechts af en toe op de vennetjes werd gezien.

Zwarte ruiters: (vervolg) In 65/68 doortrekker tot max. 5 ex. op de vennetjes en op de vloeivelden. Ook een november en december waarneming.

Tureluur: Deze soort kan van maart tot in september op de vloeivelden worden waargenomen. Buiten de vloeivelden wordt de soort weinig gezien. In '72 werd de soort 7 keer waargenomen waarbij alleen op 21 juni meer als 1 ex. werd waargenomen, n.l. 5 ex. In '73 werd de soort als gevolg van een gunstige waterstand op de vloeivelden in een wat groter aantal gezien n.l. 17 ex. op 30 april en 9 en 8 ex. op 1 en 4 mei. Op 5 juni werden hier 3 ex. waargenomen, waarvan er 1 ex. baltste; dit speelde zich ook af op 15-6. Op 28-4-'76 tenslotte waren er nog 7 ex. aanwezig; zoals uit de waarnemingen is gebleken verblijven de tureluurs vaak enige tijd op de Loonse Plakken alvorens ze weer verder trekken.

In 65/68 werd de soort ieder voorjaar een paar keer waargenomen. In '66 leek het er aanvankelijk op dat er 2 paartjes zouden gaan broeden op de weilanden rond het Leikeven die toen erg nat waren. Een verdere ontwatering verhinderde dit echter.

Groenpootruiter: Omstreeks 20 april ('74) verschijnen de eerste groenpootruiters op de vloeivelden en op de vennetjes. De laatste is gezien op 2-10 ('72). In juni en juli wordt de soort relatief weinig waargenomen. De groenpootruiter trekt meer in groepsverband dan de meeste andere ruitertjes en wordt zodoende zelden alleen gezien. Enkele waarnemingsdata van voor deze soort grote aantallen zijn: 17-8-'72, 7 ex. 8-9-'72, 10 ex. 14-9 '73 8 ex. 30-4-'73 15 ex. en 28-4-'76 12 ex.

Witgatje: Talrijke doortrekker op de vloeivelden en vennetjes. Behalve de maanden februari en maart is de soort steeds waargenomen. In de winter 72/73 is t/m 20 januari '75 1 ex. aanwezig geweest, maar ook 73/74 bleek voor het witgatje gunstig genoeg te zijn om te overwinteren. De meeste witgatjes worden gezien in juli, augustus en september wanneer ze vaak massaal langs de oever van het dan inmiddels gedeeltelijk uitgedroogde Plakkeven zitten. Zo werden er op 12-7-'73 13 ex. gezien, op 14-7 '73 39, 7-8 '73 15 en op 3-9-'73 nog 10 ex. Op 10-8-'75 en 6-9 werden er nog resp. 20 en 15 ex. gezien.

In 68 5 ex. overzomerend aan het Leikeven, en overigens veel doortrekkend. Eveneens enkele winterwaarnemingen.

Bosruiter: Wordt alleen waargenomen van eind april tot in september, met een uitzonderlijke datum van 7 december 1973, 1 ex. op de vloeivelden. Vroegste waarneming werd gedaan op 28-4-'76 en de laatste-normale-waarneming op 22-9-'72, 6 ex. De meeste waarnemingen worden gedaan op de vloeivelden. Trekt meestal in kleine groepjes. De grootste aantallen die zijn waargenomen zijn 10 ex. op 30-7-'72 13 ex. op 3-8-'72 en 20 ex. op 7 augustus 1973.

Oeverloper: Vroegste en laatste waarneming van deze soort zijn 22-4-'72 en 2-11-'74. In de tussenliggende maanden is de soort m.u.v. juni steeds aanwezig. Enkele waarnemingsdata van wat grotere aantallen zijn 3 en 17 aug. '72 met resp. 10 en 13 ex. 17-7 en 4-8-'73 met resp. 15 en 35 ex. en 17-8-'74 met 20 ex. Deze soort heeft een duidelijke voorkeur voor de stromende slootjes van de vloeivelden of ondiepe plekjes op de afgraving.

In 65/68 in het voorjaar talrijker dan in het najaar.

Grutto: Broedvogel en doortrekker in klein aantal. Het aantal broedpaartjes in de jaren 72/76 bedroeg 8, 3, 5, 4 en 6. De vroegste waarneming is 26-2-'73 (17 ex.); de laatste 20-9-'75 (1 ex.). De grootste aantallen zijn gehaald op 19-3-'72:46 ex. 17-7-'73: 31 ex. 29 en 30 mei '75:55 ex. en 9-6-'76:70 ex. Deze vogels verzamelen zich tegen de avond in de weilanden rond het Leikeven om op het Leikeven te slapen. De aanwezige vogels betreft waarschijnlijk vogels die niet broeden, verstoord zijn of reeds zijn uitgebroed. In de zomer komen hier dan nog de jonge vogels bij.

In 65/68 bijna even talrijk als de Kievit. In 67 nog minstens 20 paar. In het voorjaar 100-200 ex. doortrekkend, in juli tot bijna 400 ex.

Wulp: De wulp broedt nog hoofdzakelijk op de nog resterende heide met mogelijk zo nu en dan een paartje op het kultuurland. Het aantal broedpaartjes in de jaren 72/76 was 8, 1, 4, 5 of 6 en 1. De soort kan heel het jaar door gezien worden. Vanaf het najaar van '72 slapen er elke winter wulpen op de vloeivelden, die vroeger op de vloeivelden aan de andere zijde van de loonse weg sliepen. Het aantal wulpen dat hier overnacht kan oplopen tot 400 ex. Tijdens een vorstperiode echter daalt dit aantal. Een klein aantal van deze wulpen blijft op de Loonse Plakken foerageren; in de loop van het voorjaar gaan steeds meer wulpen hiertoe over. In maart is deze groep vaak al aangegroeid tot 50 à 100 ex.

In 65/68 doortrekker: vaak meer dan 30 ex. In 65 nog zeker 10 broedparen. In de winter 65/66 steeds ± 25 ex. op de vloeivelden.

Regenwulp: Deze soort wordt op de voorjaarsstrek waargenomen vanaf eind april tot eind mei of begin juni, wanneer de regenwulpen zich 's-avonds in de weilanden rond het Leikeven verzamelen om er te slapen. De vroegste waarneming is 11-4-'75; de laatste waarneming op 1-6, met een uitzonderlijk late waarneming van 1 ex. op 7 augustus '73. Dit soort najaarswaarnemingen komt bij de regenwulp echter wel vaker voor. Enkele bijzondere waarnemingen zijn 2 en 3 mei '72 met ieder 80 ex; 26 en 30 april '73 met resp. 75 en 80 ex. 1 mei '74 met 100 ex. en 6 mei '75 met 15 ex. In '76 heeft de soort niet meer rond het Leikeven geslapen, en is zodoende slechts 3 keer waargenomen, waarbij in totaal slechts 19 regenwulpen werden gezien.

In 65/68 ieder voorjaar tot 30 ex. doortrekkend.

Houtsnip: Wordt op de Loonse Plakken steeds vaker waargenomen. In '72 waargenomen op 29-8; in '73 op 11-5 en 23-11; in '75 op 17-1, 4-2 en 1-4, waarbij de waarnemingen in '75 waarschijnlijk steeds op hetzelfde ex. betrekking hebben. De vogel die op 1-4 werd waargenomen begon zelfs boven het Leikeven te baltsen. In '76 tenslotte nog waargenomen op 27-3, 1-4, 9-11 en 26-12, waarbij steeds 1 ex. werd gezien.

In november '68 werd de soort 2 keer gezien.

Watersnip: Is het hele jaar door aanwezig. Wanneer de vennetjes zijn dichtgevroren gaat de watersnip op de vloeivelden foerageren waar de soort ook wel doortrekt. Als broedvogel was de soort alleen in '73 aanwezig, met niet meer als 1 paartje, zodat er alleen van '73 een aantal juni-waarnemingen bekend zijn. In '76 heeft de soort nog wel op het Plakkeven gebaltst, maar wellicht niet gebroed.

Watersnip: (vervolg) Als doortrekker komt de soort in redelijk aantal voor; zo werden er op 12-9-'72 45 ex. en op 25-10-'72 61 ex. waargenomen. In '75 werden er op 10-8 zelfs 120 ex. geteld. In '76 was de soort tijdens de najaarstrek zeer schaars als gevolg van het droogvallen van de beide vennetjes. In andere jaren waren aantallen van $\pm$ 50 ex. heel normaal.

In 65/68 broedde de soort nog jaarlijks op het Plakkeven of vloeivelden, echter nooit meer als 1 paar.

Bokje: Schaarse doortrekker op de vennetjes en op de vloeivelden, met de meeste waarnemingen in december. In totaal werd de soort 12 keer waargenomen, waarvan 2 keer in oktober, 2 keer in november, 5 keer in december en 1 keer in februari, maart en april. Op 23-11-'73, 6-2-'75 en 28-4-'76 werden er 2 ex. waargenomen; de andere keren telkens 1.

In 65 en 66 enkele malen in april waargenomen.

Kluut: Zeer zeldzame doortrekker die -vliegend over de vloeivelden- 1 keer werd waargenomen en wel 11 ex. op 2 mei '73.

Kapmeeuw: Een van de talrijkste vogels die het gehele jaar aanwezig is. De grote aantallen van deze vogel zijn mogelijk gemaakt door de vuilnisbelt waar op 17-7-'73 $\pm$ 1.000 ex. aanwezig waren, op 7-11-'73 800 ex. 17-3-'74 800, 28-3-'75; 700 ex. 21-12-'75; 900 ex. en op 21-12-'76 zelfs 1.430 ex. Tot november '73 is de kapmeeuw altijd talrijker dan de zilvermeeuw geweest; daarna-m.u.v. de na-zomer maanden- nog slechts incidenteel.

De kapmeeuwen die in de zomer op de vuilnisbelt foerageren broeden voor het grootste gedeelte op landgoed "De Utrecht" (Lage Mierde).

Een in de Grote Peel (Meijel) geringde kapmeeuw werd $\pm$ 2 weken na het uitvliegen al op de vuilnisbelt aangetroffen.

Op 16 en 17 augustus '75 werd er op de vuilnisbelt een albino kapmeeuw waargenomen.

Slapen doen de kapmeeuwen slechts gedeeltelijk op de vloeivelden of op de afgraving; een ander gedeelte gaat in de winter waarschijnlijk in de Biesbos slapen.

In '68 vaak 300 ex. op de vuilnisbelt. In '65 en '66, toen de vuilnisbelt er nog niet was, zaten er meestal $\pm$ 50 ex. op de vloeivelden.

Kleine mantelmeeuw: De laatste jaren veelvuldig op de vuilnisbelt en afgraving waargenomen. De allereerste waarnemingen werden gedaan op 4 en 5 december 1972, toen er resp. 1 en 2 ex. op de vuilnisbelt zaten. In '73 was de soort het talrijkst en werd toen maar liefst 39 keer waargenomen; 1 januari 1 ex. en verder van eind april tot eind november met op 19 en 30 mei 6 ex. 11 juni 15 ex. 2 juli 16 ex. 29 juli 26 ex. 7 augustus 16 ex. en 25 augustus nog 8 ex. In '74 en '75 werd de soort nog resp. 14 en 16 keer waargenomen, verspreid over de zomermaanden en 5 en 9 ex. als grootste aantallen. De waargenomen ex. betrof bijna steeds adulte ex.

Zilvermeeuw: Vanaf april '72 is de soort een regelmatige en inmiddels zeer talrijke gast op de vuilnisbelt. Op 21 juni waren er al 25 ex. aanwezig en vanaf december waren er al dagelijks $\pm$ 100 ex. aanwezig. Op 26-12-'72 150 ex. 6-12-'73 470 ex. 15-3-'74 600 ex. 20-3-'75 700 ex. 1-2-'76 761 ex. 9-11-'76 930 ex. en op 21-12-'76 zelfs 1.340 ex.

Zilvermeeuw: (vervolg) In de zomermaanden -vooral juni tot half september- zijn er meestal slechts enkele tientallen aanwezig, waarbij opgemerkt moet worden dat ook dit aantal nog steeds toeneemt (tot 75 à 100 in 1976).

Heden waarom de vuilnisbelt voor de meeuwen zo aantrekkelijk blijkt te zijn is waarschijnlijk het aanwezig zijn van water wat de meeuwen beslist nodig hebben voor het doorspoelen van het op de vuilnisbelt verkregen voedsel. Als drinkplaats fungeert steeds de dichtstbij gelegen plas, waarbij de zuiverheid van het water blijkbaar geen rol speelt van betekenis.

In maart '68 werd deze soort na een hevige storm voor het eerst waargenomen.

Grote mantelmeeuw: Zeer zeldzame verschijning op de Loonse Plakken die tot nu toe slechts 1 keer werd waargenomen en wel op 21-6-'72 1 adult ex. op de vloeivelden.

Stormmeeuw: De stormmeeuw is vooral 's-winters meestal wel aanwezig, zij het in klein aantal. De grootste aantallen zijn 15 in januari '73 25 in februari, 50 in maart, 25 in oktober en 40 in november van ditzelfde jaar. In 1974 waren er in maart nog 40 ex. aanwezig. Waarschijnlijk als gevolg van de opkomst van de veel grotere zilvermeeuw is de stormmeeuw de laatste jaren flink in aantal gedaald. In december '76 trad echter licht herstel van de stand op, wat zich mogelijk in '77 zal voortzetten.

In '65/'68 was de stormmeeuw vooral in de winter een normale vogel op de vuilnisbelt en vloeivelden.

Zwarte stern: Zeldzame verschijning op de Loonse Plakken. Op 3 augustus '72 3 ex. jagend boven de vloeivelden en op 16-6-'74 1 ex. op het Leikeven, eveneens jagend.

In '65 13 broedpaartjes en in '66 zelfs 20 nesten die werden vernield, waarna er nog 2 of 3 paartjes hebben gebroed. Sedertdien alleen nog als doortrekker waargenomen in zowel voor- als najaar, waarbij echter nooit meer dan 5 ex. werden gezien.

Houtduif: Algemene broedvogel die het hele jaar door te zien is, vooral in de winter; dan vaak troepen van 300 tot 500 ex. (in de winter 72/73) andere jaren ± 200 ex. Het aantal broedpaartjes is helaas nooit exact geteld maar zal zeker liggen tussen de 30 en 50.

Holenduif: Broedvogel en doortrekker die waarschijnlijk het gehele jaar door aanwezig zal zijn. Het aantal broedpaartjes in de jaren 72/76 bedroeg 5, 4, 2, 4 en 4. Waarnemingen van grotere groepen zijn: 14-9-'72; 45 ex. 10-10; 48 ex. 23-10; 46 ex. 21-11; 35 ex. en 7-12- 24 ex. Op 23-1-'75; 32 ex. en op 9-11-'76 tenslotte nog 35 ex.

Turkse tortel: Werd 4 keer waargenomen; 3 keer in '73, steeds overvliegende, en solitaire ex. en 1 keer in 75 n.l. 2 ex. op 21 april.

Tortelduif: Wordt alleen in de zomer waargenomen. Opvallend is het feit dat de vogels steeds vroeger op de Loonse Plakken verschijnen (kan toeval zijn). In '75 was de vroegste waarneming 21 april de laatste daarentegen was 28 september. Het aantal broedpaartjes over de jaren 72/76 bedroeg: 10, 5, 7, 18 en 9.

- Koekoek: Zomervogel en tevens broedvogel. Vroegste waarneming tot nu toe 26 april '73. Meestal blijft de vogel tot augustus of september in het terrein aanwezig. Jaarlijks broedden er 2 paartjes n.l. op het Plakkeven en de omgeving van de Vossenbergsse weg.
In 65/68 jaarlijks $\pm$ 5 paartjes.
- Kerkuil: Zeldzame gast. Op 19 maart '73 en op 10 november '74 werd er 1 ex. waargenomen.
In '68 werd begin juni een jagend ex. waargenomen aan het begin van de Vossenbergsse weg.
- Ransuil: Broedvogel. Tevens meest algemene uilensoort op de Loonse Plakken. In de jaren 72/76 broedden er resp. $\pm$ 20, 10, 7 + 3 mislukte broedsels, 7 of 8 en 7 paartjes.
In 65/68 broedden er jaarlijks minstens 3 paartjes.
- Velduil: Alleen als doortrekker waargenomen en wel op 10-10-'73 1 ex. op het Plakkeven.
- Steenuil: Jaarlijks broedvogel achter de vloeivelden of op het Plakkeven. In 74 en 76 waren er zelfs 2 broedpaartjes aanwezig, zodat er in de winters, volgend op 74 en 76 vrij veel steenuilen in het terrein aanwezig waren.
Of de steenuil ook in de toekomst broedvogel zal blijven is twijfelachtig omdat de boerderij achter de vloeivelden na het broedseizoen van 76 werd opgeknapt en bewoond, en de aanwezige grote landbouwschuur werd gesloopt. Bovendien werd in de zomer van '74, eveneens na het broedseizoen, een van de oude steenuilen van het Plakkeven doodgereden.
In 65/68 ieder jaar minstens 1 paar broedend.
- Bosuil: Zeldzame doortrekker die alleen werd waargenomen op 24 februari '74, en wel 1 ex. rond het Leikeven.
- Nachtzwaluw: In '72 waren er op de heide nog 2 broedpaartjes aanwezig. In '73 was er hier nog 1 van over. Toen echter de heide tegenover de vuilnisbelt afbrandde zijn er de daarop volgende jaren geen nachtzwaluwen meer gehoord. Het nog resterende noordelijke heidegebied brandde bovendien in '76 nog af.
In 65/68 werd het terrein voor de nachtzwaluw onvoldoende bezocht, zodat broedgegevens niet bekend zijn.
- Gierzwaluw: komt in wisselend aantal boven de vennetjes, en in mindere mate boven de weilanden enz. jagen waarbij 1 keer zelfs 60 ex.
- Groene specht: Deze soort wordt vrij weinig waargenomen. Wel heeft de soort gebroed in 72, 74, 75 en 76 met resp. 1, 1, 2 en 1 paartje(s).
- Zwarte specht: Tot 1972 werd de soort alleen in de wintermaanden gezien en dan steeds 1 ex. Vanaf 1973 echter heeft er langs de Vossenbergsse weg elk jaar 1 paartje gebroed, zodat de soort het hele jaar door werd waargenomen.
In 65/68 broedde de soort bij Loon op Zand waarvan de jongen in de loop van de winter op de Loonse Plakken verschenen. Alleen in september '68 werden er meerdere ex. tegelijk waargenomen n.l. 3 juvenielen.

Grote bonte specht: Tijdens de meeste bezoeken werd er slechts 1 ex. waargenomen: wel werd de soort in september vaker waargenomen. In de jaren 72/76 was het aantal broedpaartjes resp. 1, 1, 1, 3 en 1.

In 65/68 jaarlijks 1 paartje achter de vloeivelden.

Kleine bonte specht: De enigste waarneming van deze soort werd gedaan op 19 juni 1973 langs de Galgenbaan: dit ex. was kennelijk een doortrekker.

Boomleeuwerik: In '72 werd de soort op 2 plaatsen zingend in het broed seizoen aangetroffen. Of dit 2 broedgevallen zijn geweest is niet met zekerheid bekend. Naast deze broedgevallen werd de soort nog 4 keer waargenomen n.l. in maart en november 1973 en eveneens maart en november 1975.

In 65/68 jaarlijks 1 of 2 broedpaartjes en veel doortrek in februari, maart en september.

Veldleeuwerik: Algemene broedvogel en doortrekker die het gehele jaar aanwezig is. In de wintermaanden vaak troepen van enkele tientallen bv. 13-10-'73:45 ex. 29-11-'73:40 ex. 23-1-'75:70 ex. en 29-11-'75 eveneens 70 ex.
Het aantal broedpaartjes over de jaren 72/76 was 20, 18, 23, 41 en 33, waarbij opvalt dat over het algemeen dezelfde territoria jaarlijks zijn bezet.

Oeverzwaluw: De vroegste en laatste waarnemingen van deze broedvogel zijn 15-4-'75 en 15-9-'74. In '72 waren er 2 bezette kolonies aanwezig met 19 en + 25 paartjes.
In '73 waren er 33 paartjes aanwezig op de afgraving.
In '74 44 paartjes, eveneens op de afgraving.
In '75 zaten er op de afgraving aanvankelijk 91 hollen, die echter door vernielzuchtige jeugd grotendeels werden vernield. Hierna hebben er nog 10 tot 15 paartjes gebroed.
In '76 waren er aanvankelijk 40 paartjes aanwezig, die eveneens gedeeltelijk werden verstoord, zodat er toen op de afgraving ten hoogste 10 paartjes hebben gebroed. Wel hebben er toen nog 9 paartjes achter de vuilnisbelt gebroed. Op 17-5-'76 werden er 's-avonds op het Plakkeven 70 ex. gezien die waarschijnlijk in het riet kwamen slapen.

In '66 2 paartjes: '67 18 paar en in '68 + 50 paartjes.

Boerenzwaluw: In de diverse bouwseltjes op de weilanden hebben af en toe wel enkele boerenzwaluwen gebroed. Ook op de vloeivelden is dit wel het geval geweest in duikertjes e.d. Wellicht is hier te weinig aandacht aan geschonken -de eerste jaren tenminste- zodat de soort al lang als broedvogel op de Loonse Plakken voorkomt.
In '73 werden er 2 paartjes geteld en in '75 en '76 resp. 8 en 4. De eerste en laatste waarnemingen zijn 10 april '73 en 8 okt. met als uitzonderlijk late waarneming 17-11-'74 en wel 2 ex. boven de vloeivelden. Enkele grote aantallen zijn waargenomen op 12-9-'72 en 4-10-'75 met resp. 100 en 87 ex.
Verder komt de soort de hele zomer door veelvuldig op de Loonse Plakken jagen,

- Huiszwaluw: Deze soort wordt elk jaar maar enkele keren jagend boven het terrein waargenomen, waarbij 1-5-'73 en 2-11-'74 de vroegste en laatste waarnemingen zijn.
In '72 werd de soort 5 keer waargenomen met op 12 september 15 ex. (zie ook boerenzwaluw: 12 sept. '72 10) ex.) In '73/'76 werd de soort nog resp. 4, 2, 4 en 1 keer waargenomen met een max. aantal van 1).
In 65/68 de hele zomer door aanwezig.
- Duinpieper: Op 22-10-'73 werd er op een ruig terreintje rond de vloeivelden 1 doortrekkend ex. gezien.
- Boompieper: De vroegste en laatste waarnemingen van deze zomergast zijn 8-4 en 15-9-'74. De aantallen broedpaartjes over de jaren 72/75 zijn: 11, 9, 38 en 37. In '76 heeft de soort wel gebroed, maar werd niet geteld.
- Graspieper: De soort heeft alleen in '72(5) '74(1) en '75(3) gebroed, zodat de soort toen het hele jaar door gezien kon worden. In de winter vooral geconcentreerd op de vloeivelden.
Ook als doortrekker kan de soort talrijk zijn, getuige een waarneming van 65 ex. op 23 november 1973.
In 65/68 + 6 broedpaartjes rond de vennetjes en vloeivelden.
- Gele kwikstaart: Vanaf '74 broedt de soort weer in klein aantal op de Loonse Plakken. In '74 2 paartjes; in '75 3 paartjes en in '76 weer minimaal 2 paartjes. De weilanden ten westen van het Leikeven zijn bij de gele kwikstaart als broedbiotoop erg in trek en zijn dan ook de enigste plaatsen waar de soort in 74/76 heeft gebroed. De vroegste waarneming werd gedaan op 23 maart 1973. Najaarstrek was er vooral in september '72 met 7 waarnemingen, waarbij 2 keer 4 ex. en 1 keer 3.
In 65/68 jaarlijks + 10 paartjes. Begin september vaak troepjes van + 5) ex. op de vloeivelden.
- Grote gele kwikstaart: Eerste waarneming op de Loonse Plakken op 18-11-'72, n.l. 2 ex. op de vloeivelden. Nadien nog waargenomen op 21-11, 4-12, en 1-1-'73, telkens 1 ex. langs de afvoersloten van de vloeivelden. Het is niet uitgesloten dat de 3 laatste waarnemingen steeds hetzelfde ex. betreft dat hier heeft overwinterd.
Verder werd de soort nog waargenomen op 13-10-'76, n.l. 6 ex. en op 17-11-'73; 1 ex. beide waarnemingen wederom langs de afvoersloten van de vloeivelden.
- Witte kwikstaart: Enkele bijzondere waarnemingen van deze vrij algemene soort zijn 11-9-'72; 25 ex. 8-11-'72 1 ex. 1-1-'73 1 ex. 12-7-'73 21 ex. 13-10-'73 5) ex. en 29-12-'73 1 ex. Deze grotere aantallen zijn vooral waargenomen op de vloeivelden.
Ook als broedvogel komt de soort vrij algemeen voor met tussen 72 en 76 resp. 1), 1), 7, 1) en 7 broedpaartjes.
- Klapekster: Op 19-10-'72 werd er op het Leikeven 1 ex. waargenomen. Bovendien heeft er in de winter 74/75 een ex. overwinterd, wat voor de Loonse Plakken nog niet eerder kon worden vastgesteld. De vogel zat meestal op de vloeivelden en in mindere mate op de hei, langs de vuilnisbelt of op de vennetjes.
Zowel in november 65 als 66 1 keer waargenomen.

Winterkoning: Het hele jaar door op de Loonse Plakken aanwezig.
Als broedvogel is de soort talrijk met in 72/76 resp. 6, 8, 22, 50 en 24 broedpaartjes.

In 65/68 toenemend, maar nog lang niet talrijk.

Heggemus: Aantal broedpaartjes in 72/76 2, 5, 14, 33 en 19.

Snor: Werd alleen waargenomen op 17 mei 1976 en wel op ieder vennetje 1 zingend ex.

In '68 heeft er aan het Leikeven minstens 1 paar gebroed. Af en toe werden er zelfs 2 zingende mannetjes waargenomen.

Rietzanger: Deze soort werd in 72 en in 76 nog een keer zingend aan het Leikeven waargenomen. Beide waarnemingen hadden kennelijk betrekking op doortrekkers.

In 65/68 iederjaar minstens 10 paar op het Leike- en Plakkeven.

Bosrietzanger: Zoals overal het geval is, is deze soort ook op de Loonse Plakken toegenomen. In 72/74 werd de soort slechts een enkele keer gehoord zodat broedgevallen uit die tijd twijfelachtig zijn. In '75 echter broedden er 2 paartjes op het Plakkeven en 1 paartje op het Leikeven.

In '76 waren dit er resp. 4 en 2; bovendien ook nog 1 paartje in een ruig stukje langs de afgraving.

In 65/68 ieder jaar minstens 1 paartje aan het Plakkeven en wellicht ook elders wel.

Kleine karekiet: Vanaf begin mei is deze soort op de vennetjes aanwezig. Met uitzondering van 1973 is de soort vrij constant te noemen met in 72/76 resp. 6, 3, 6, 8 en 7 broedpaartjes, verdeeld over de beide vennetjes.

In 65/68 ieder jaar zeker meer dan 10 paartjes, eveneens alleen op de vennetjes.

Grote karekiet: In '72 werd zowel op het Leikeven als op het Plakkeven een zangpost vastgesteld.

Ook in '66 broedde aan het Plakkeven 1 paartje, en werd aan het Leikeven 1 keer 1 zingend ex. gehoord.

Spotvogel: Vanaf 1973 is de soort jaarlijks in toenemend aantal als broedvogel vastgesteld met in 73/76 resp. 1, 1, 11 en 17 broedpaartjes. Deze snelle toename is, evenals bij de bosrietzanger, in heel Midden Brabant merkbaar.

In 65/68 ieder jaar 1 paartje aan het begin van de Vossenberge weg.

Tuinfluitier: In 72/76 resp. 6, 6, 7, 17 en 7 broedpaartjes, verspreid over heel het terrein.

In 65/68 wellicht niet meer dan 10 paartjes.

Zwartkop: In 72/76 resp. 4, 7, 5, 8 en 6 broedpaartjes.

Grasmus: Vroegste en laatste waarnemingen op 1-5-'75 en 11-9-'72.
Het aantal broedpaartjes in 72/76 was resp. 7, 10, 12, 13 en 11.

Braamsluiper: In '74 broedde er 1 paartje op het Plakkeven, en ook in '76 werd de soort hier weer enkele keren gehoord, zodat ook een broedgeval in '76 waarschijnlijk was.

Fitis: Talrijkste broedvogel. Vroegste en laatste waarneming 28-3-'73 en 8-10-'74. Aantal broedpaartjes in 72/76 bedroeg 40, 32, 102, 139 en 107. waarvan in '75 17 paartjes rond het Leikeven en 14 paartjes rond het Plakkeven. Ook in '76 weer 17 paartjes rond het Leikeven.

Tjiftjaf: Broedt in wisselend aantal op de Loonse Plakken n.l. in '72/76 resp. 4, 1, 2, 6 en 2 paartjes. Vroegste en laatste waarneming: 15-3-'72 en 10-10-'73.

Goudhaantje: Kan het gehele jaar door op de Loonse Plakken worden gezien. Als broedvogel was de soort in '72 met 5 paartjes aanwezig; in '74 en '75 waren dit er resp. 2 en 6. Van 1976 tenslotte is niet bekend of de soort toen gebroed heeft. In de winter altijd maar kleine groepjes bestaande uit slechts enkele ex. In 65/68 niet als broedvogel vastgesteld.

Vuur-goudhaantje: Wordt in april en mei veel doortrekkend en zingend waargenomen; ook 1 keer op 14-9-'72. In '75 heeft er bovendien 1 paartje gebroed in de sparrenaanplant ten zuiden van het Leikeven. In het voorjaar van '66 werd de soort 1 keer zingend waargenomen.

Paapje: Wordt alleen af en toe als doortrekker waargenomen en dan vooral in het najaar. In '72 een waarneming op 6 mei, en 7 en 14 september met resp. 2, 2 en 3 ex. In '73 2 waarnemingen n.l. op 14-8 en 3-9 met resp. 2 en 1 ex. In '74 tenslotte een waarneming op 28 september van 3 ex.

In 65/68 begin september tot 10 ex. doortrekkend.

Roodborsttapuit: Vanaf eind februari of begin maart is deze vogel tot half september te zien. Als broedvogel komt de soort in wisselend aantal voor op de vloeivelden of heide, maar ook wel in struiken langs de weilanden en rond de vennetjes. In 72/75 hebben er resp. 1, 1, 3 of 4 en 1 of 2 paartjes gebroed. Of de soort in '76 heeft gebroed is niet bekend.

In '66 broedden er nog 3 paartjes in het gebied.

Tapuit: Deze soort komt alleen tijdens de trek nog op de Loonse Plakken voor. De voorjaarstrek vangt begin mei aan en loopt tot omstreeks 20 mei. De najaarstrek begint de eerste week van september en duurt tot begin oktober. Max. aantal op 13-5-'74 n.l. 7 ex. In de hele periode zijn 2 zomerwaarnemingen gedaan n.l. 7-6-'72 een ex. en 1-6-'75 wederom 1 ex. die waarschijnlijk beide op late doortrekkers betrekking hebben.

In '66 broedden er nog 2 paartjes. Als doortrekker soms troepjes van 10 ex.

Zwarte roodstaart: In 72 en 73 heeft er 1 paartje gebroed in de schuur achter de vloeivelden. Naast deze broedgevallen werd de soort slechts waargenomen op 15 april '75 en wel 1 doortrekkend ex. achter het Leikeven.

Gekraagde roodstaart: Ook deze soort verschijnt steeds vroeger op de Loonse Plakken, met als vroegste waarneming 21 april. Hierbij moet echter wel opgemerkt worden dat ook dit enkel kan berusten op toeval !? De laatste waarneming werd gedaan op 21 oktober toen er 9 doortrekkende ex. werden gezien. In de dennenbossen is de soort een vrij algemene broedvogel met in 72/76 resp. 4, 2, 11, 14 en 11 broedpaartjes. Doordat het naaldbos langs de Vossenbergsse weg voor een groot gedeelte werd gekapt zal deze soort de komende jaren waarschijnlijk iets minder talrijk zijn.

Roodborst: Talrijke broedvogel van heel het terrein die het hele jaar door aanwezig is, maar in de winter weinig wordt gehoord. Bij nauwkeurige tellingen in '74 en '75 werden er resp. 45 en 76 paartjes geteld. In '72 en '73 werd de soort minder nauwkeurig geteld en werden er slechts 8 paartjes geteld. Ook in '76 vond er slechts een gedeeltelijke telling plaats; er werden toen toch nog 38 paartjes geteld.

In 65/68 toenemend, maar nog niet algemeen.

Nachtegaal: Alleen in '76 werd de soort enkele keren aan het Plakkeven waargenomen, zodat het hier waarschijnlijk een broedgeval betreft. Wel broedt de soort nog jaarlijks op Huis ter Heide.

In 65/68 broedde de soort nog jaarlijks aan het begin van de Vossenbergsse weg.

Blaauwborst: In '72 broedde er 1 paartje op het Plakkeven. Verder werd de soort alleen in '73 nog van 30 april t/m 16 mei aan het Leikeven gehoord. Na 16 mei werd de soort hier niet meer gehoord of gezien, zodat een broedgeval twijfelachtig was.

In 65/68 ieder jaar een paartje op de vennetjes, waarbij af en toe mogelijk zelfs 2 paartjes broeden.

Kramsvogel: Deze soort is alleen in de wintermaanden aanwezig; vroegste en laatste waarnemingen zijn 12-9-'72 en 17-5-'76. Waarnemingen van grotere groepen zijn 120 ex. op 6-12-'73 en 160 ex. eveneens op 6-12-'75. Tijdens andere bezoeken aan het terrein werd de soort telkens in groepjes van enkele tientallen waargenomen. Tegen de avond komt een aantal kramsvogels naar het Leikeven om er te slapen; ook dit zijn er altijd maar enkele tientallen.

In 65/68 een talrijke wintervogel met vaak 200 ex. of meer.

Beflijster: Deze soort is op de Loonse Plakken een geregelde doortrekker van eind april tot begin mei. Met uitzondering van '73 werd de soort jaarlijks waargenomen. Op 2-5-'72 1 ex. 27-4-'74 4 ex. 1-5-'75 1 ex. en op 28-4-'76 2 ex.

Ook in 65/68 werd de soort jaarlijks tussen eind april en begin mei waargenomen in groepjes van 1 tot 3 ex.

Merel: De merel is op de Loonse Plakken een talrijke broedvogel. Het aantal paartjes dat in 72/76 heeft gebroed was resp. 10, 20, 47, 43 en 28, waarbij vooral '74 en '75 een goede indicatie vormt van het aantal broedpaartjes.

Koperwiek: Eveneens alleen in het winterhalfjaar te zien met een vroegste waarneming van 28-9-'72, en een grootste aantal van 84 ex. eveneens in 1972. Tijdens de meeste bezoeken aan het terrein werden er echter slechts enkele ex. waargenomen.

Zanglijster: Deze soort is voornamelijk broedvogel en trekt in zeer geringe mate door. Alleen in de maanden december en januari is de soort nog niet waargenomen, wat niet betekent dat de soort dan ontbreekt. In de jaren 72/76 werden er resp. 6, 9, 13, 23 en 8 broedpaartjes geteld.

In 65/68 ieder jaar minstens 1 paartje.

Grote lijster: Deze soort komt in belangrijke mate op de Loonse Plakken als doortrekker voor, waarbij aantallen in de wintermaanden van 30 ex. geen uitzondering zijn. Op 7-2-'72 werden er zelfs 50 ex. waargenomen. M.u.v. december is de soort het hele jaar door op de Loonse Plakken aanwezig. Het aantal broedpaartjes in 72/76 bedroeg 5, 2, 2 of 3, 4 en 3.

In '65/'68 jaarlijks + 4 broedpaartjes.

Baardmannetje: Door een explosieve uitbreiding vanuit de IJsselmeerpolders is de soort ook in Brabant toegenomen met als gevolg onderstaande waarnemingen: 18-11-'72, 28-3-'73, 29-10-'73 en 12-4-'74 met resp. aantallen van + 5, 1, 5 en 2 ex. steeds op het Leikeven.

Staartmees: Van alle mezensoorten komt de staartmees in de winter in de grootste aantallen voor waarbij vaak 20 ex. worden gezien; 1 keer zelfs 35 ex. Als broedvogel komt de soort in wisselend aantal voor n.l. in 72 en 73 2 paartjes; in 75 broedden er 6 paartjes. Of de soort in '76 heeft gebroed is niet bekend.

In 65/68 jaarlijks slechts enkele paartjes.

Glanskop: Zeldzame verschijning op de Loonse Plakken met waarnemingen van steeds 1 ex. op 25-9 en 21-10-'72 en 16-7-'74.

Matkop: Als broedvogel de talrijkste mezensoort met een aantal broedpaartjes in 72/76 van resp. 10, 4, 9, 23 en 9.

Kuifmees: Als broedvogel de zeldzaamste van de aanwezige mezensoorten. In 72/76 hebben er resp. 3, 0, 2, 2 en 4 paartjes gebroed, steeds in de wat grotere, aaneengesloten naaldboscomplexen. Ook in de winter is de kuifmees schaars en worden er slechts af en toe enkele ex. tussen de mezentroepjes gezien.

Ook in 65/68 jaarlijks slechts enkele paartjes.

Zwarte mees: Ondanks het feit dat deze soort ongeveer hetzelfde biotoop als de vorige soort verkiest is de zwarte mees als broedvogel toch iets talrijker met in 72/76 resp. 5, 1, 0, 7 en 3 broedparen. In de winter eveneens schaars.

In 65/68 talrijker dan de kool- en pimpelmees, waarvan slechts enkele paartjes aanwezig waren.

Fratertje: Werd tot nu toe 2 keer waargenomen en wel op 25-1-'72 en 20-2-'75 resp. 6 en 1 ex. Ook werden er op 9-11-'76 2 ex. waargenomen op de vuilnisbelt, die hier waarschijnlijk werden losgelaten (zie ook Europese kanarie). Op 1-1-'77 tenslotte werd er nog 1 ex. op de vuilnisbelt en vloeivelden waargenomen.

Kneu: Talrijke doortrekker en broedvogel die het gehele jaar aanwezig is. Eenmaal werden er in september 150 ex. waargenomen; bovendien is 50 ex. in deze maand geen uitzondering. Naarmate de winter echter vordert neemt dit aantal geleidelijk af om in februari en maart weer toe te nemen. Het aantal broedpaartjes over 72/76 bedroeg 15, 10, 6, 14 en 14. In 65/68 jaarlijks zeker 10 paartjes.

Barmsijs: Zeldzame verschijning op de Loonse Plakken. Werd alleen waargenomen op 2-3-'74 en wel 2 ex.; bovendien op 9-11-'76 10 ex. op de vuilnisbelt die daar waarschijnlijk waren losgelaten. (zie Europese kanarie).

Kruisbek: Zeldzame gast die vaak in invasie's onze streken bezoekt. De soort werd op 2-7-'76 waargenomen en wel 3 ex. in het naaldbos ten noorden van het Leikeven. Ook in andere brabantse gebieden werd de soort in de winter 76/77 waargenomen, zodat er sprake was van een invasie.

Goudvink: In '73 1 waarneming van 1 ex. op 17-12.
In '74 broedde er 1 paartje achter de vloeivelden en werd de soort buiten het broedseizoen nog waargenomen op 12-1, 2-3, en 17-11 met resp. 6, 4 en 2 ex.
In '75 broedden er zelfs 2 paartjes; 1 paartje in het bos ten noorden van het Leikeven en 1 paartje wederom achter de vloeivelden, bovendien werd de soort toen nog waargenomen op 29-1, 6-3, 11-4 en 21-12, waarbij resp. 3, 3, 1 en 2 ex. werden gezien.
In '65/'68 2 keer waargenomen, waarvan 1 vondst.

Huismus: Broedvogel van de aanwezige bebouwing. Ook wordt de soort af en toe in groot aantal aangetroffen zoals op 4-8-'72 en 14-7-'73 met resp. aantallen van 44 en 130 ex.

Ringmus: Broedt meer in het terrein als de huismus. Het aantal broedpaartjes kon echter niet geteld worden maar slechts ruim geschat worden op 5 à 15 paartjes. Wel wordt de soort tijdens de meeste bezoeken waargenomen. Op het Leikeven slapen regelmatig troepjes ringmussen in het riet. Waarnemingen van grote groepen zijn gedaan op 11-9-'72 n.l. 60 ex. 10-2-'73 75 ex. en 6-12-'75 ± 96 ex.
14-3-'73 150 ex.
5+7-8-'73 100 ex.
10,11 en 14-9-'73 100 ex.

Spreeuw: Als broedvogel komt de soort in onbekend (klein) aantal voor. Wel komt de soort in vrij groot aantal op de vennetjes slapen.
maart '72 500 ex. 4/11-6-'73 ± 2.500 ex. 31-3-'74 800 ex.
mei 250 ex. 2-4 1.000 ex.
sept. 2.000 ex. 8-10 950 ex.
Bovendien verschijnen er in het najaar (vooral september) troepen van enkele honderden spreeuwen om bij zonnig weer gezamenlijk op insecten te gaan jagen. Bovendien voeden ze zich altijd graag met de bessen van de Amerikaanse vogelkers. Deze groepen kunnen zelfs uit duizend of meer spreeuwen bestaan.

Pimpelmees: Zowel in de winter als in het broedseizoen is de soort vrij talrijk met in de winter troepjes tot 15 ex. Als broedvogel werden er in 72/75 resp. 5, 4, 1 en 4 paartjes geteld.

Koolmees: Iets talrijker dan de pimpelmees. Aantal troedpaartjes resp. 8, 5, 5, 13 en 3. Nog meer dan matkop en pimpelmees broedt de soort in de paaltjes waarmee de weilanden zijn afgerasterd.

Boomkruiper: Als broedvogel ontbreekt de soort geheel. Wel is de soort 3 keer waargenomen en wel op 3-3-'72 en op 14-9 en 10-10-'73 op het Plakkeven, telkens 1 ex.

Geelgors: Is het hele jaar op de Loonse Plakken te zien met op 1-11-'72 en 2-11-'74 resp. groepjes van 15 en 24 ex.
Het aantal broedpaartjes bedroeg 4, 3, 10, 15 en 12.

In '65/'68 jaarlijks ± 15 paartjes.

Rietgors: Eveneens het hele jaar door op de Loonse Plakken aanwezig met op 1-11-'72 en 19-3-'74 resp. 14 en 42 ex.
Het aantal broedpaartjes bedroeg 9, 11, 24, 23 en 20 waarvan ook op de hei en op de vloeivelden nog enkele paartjes.

In 65/68 jaarlijks ± 15 paartjes.

Vink: Algemene broedvogel en doortrekker die het gehele jaar door aanwezig is. De grootste aantallen werden bereikt op 20-2-'73 en 12-3-'75 met resp. 150 en 258 ex.

Als broedvogel werden er 5, 2, 7 à 10, 16 en 6 paartjes geteld.

In 65/68 talrijke doortrekker maar schaarse broedvogel.

Keep: Komt alleen als doortrekker in klein aantal voor. Vaak zit deze soort tussen de vinken. Meer als 15 ex. zijn er tijdens een bezoek nooit waargenomen. De vroegste en laatste waarnemingen zijn 16-9-'72 en 4-5-'73.

Europese kanarie: Op 9-11-'76 werden er op de vuilnisbelt 4 ex. waargenomen die echter afkomstig bleken te zijn van een in beslag genomen partij vogels die op de vuilnisbelt werden losgelaten.

Groenling: Talrijke doortrekker; tevens broedvogel in klein aantal die het hele jaar door aanwezig is met o.a. een februari waarneming van 50 ex. maart 25 ex. sept. 50, oktober 35, december 50, juli 100 en een augustus waarneming van 80 ex. die dan vooral op de craakliggende terreintjes verblijven, waar de vele "onkruiden" een belangrijke voedselbron vormen.

Het aantal broedpaartjes dat in de jaren 72/75 werd geteld bedroeg 2, 3, 5 en 9.

Sijsje: Omstreeks half oktober verschijnen de sijsjes en zijn dan tot ongeveer half april steeds aanwezig. De grootste groep werd waargenomen op 2 maart 1974 n.l. 55 ex.

In het najaar van '76 werd de soort niet waargenomen.

Putter: Wordt af en toe in klein aantal waargenomen. In '72 en '73 beide 3 keer en in '76 2 keer. De grootste aantallen zijn 7 en 8 ex.

In 65/68 werd de soort 4 keer waargenomen.

Wielewaal: Deze soort werd slechts een enkele keer waargenomen waarbij het opvalt dat er van de 3 waarnemingen die gedaan zijn maar liefst 2 zomerwaarnemingen zijn. De waarnemingen werden gedaan op 16-6 en 4-8-'74 en 6-6-'75, resp, 3, 2 en 1 ex.

Alleen in '68 werd de soort als broedvogel vastgesteld. Er broedde toen 1 paartje.

Vlaamse gaai: Het gehele jaar door aanwezig, waarbij de soort in de zomer vrij weinig werd waargenomen.
Het aantal broedpaartjes in 72/75 bedroeg 2, 2, 3 en 5.

Ekster: Wordt vooral in de winter veel waargenomen omdat de soort zich dan in groepjes verzamelt, waarbij aantallen van 28 en 37 tijdens een bezoek werden waargenomen.
Als broedvogel werden er in 12/75 resp. 10, 7, 9 en 16 paartjes geteld.

Kauw: Broedvogel in onbekend aantal. Op de vuilnistelt foerageren vaak enkele honderden ex, bovendien komen er in de winter kauwen in de dichte naaldbossen slapen, samen met roeken en bonte kraaien.
In de winter 72/73 waren dat er $\pm$ 1.000. In 73/74 en 74/75 was dit aantal al opgelopen tot $\pm$ 1.500 ex. op 2-2-'75 1.600 ex. en op 8-2-'76 zelfs $\pm$ 2.000 ex.

In 65/68 kwamen er $\pm$ 1.000 kauwen in het gebied slapen.

Roek: Heeft alleen in '75 gebroed. Dit gebeurde in het naaldbosje langs de vuilnisbelt waartoe 19 paartjes gebroed hebben.
Deze vogels betref waarschijnlijk een afsplitsing van de kolonie in het Wilhelmina-park te Tilburg. De roeken die in de zomer op de vuilnisbelt en in de Stokhasselt foerageren zijn eveneens afkomstig uit het Wilhelminapark.

Evenals andere kraai-achtigen gebruikten ook de roeken veel vuilnis voor het vervaardigen van hun nesten, dat in ruime mate op de vuilnisbelt aanwezig was. Waarschijnlijk als gevolg van jagers activiteiten keerden de roeken in '76 niet meer op hun nesten terug.

In de winter '72/'73 kwamen er weinig roeken in het gebied slapen. In 73/74 waren dit er toch al 300. Op 2-2-'75 werden er al 1.000 ex. geteld en op 1-1-'76 en 8-2-'76 waren dit er resp. 900 en 1.800.

Zwarte kraai: Meestal foerageren er in het terrein $\pm$ 50 ex. waarbij opgemerkt moet worden dat dit alleen vogels zijn die op de vuilnisbelt of weilanden en akkers foerageren, omdat de vogels die zich in de bossen schuil houden vrij moeilijk te tellen zijn.
Aanzienlijk meer ex. werden waargenomen op 7-2 en 7-12-'72, 15-6-'73 en op 2-11-'74 met resp. 300, 140, 200 en 97 ex.
Het aantal broedpaartjes kon helaas nooit nauwkeurig geteld worden maar zal ongeveer 5 à 10 bedragen.

Bonte kraai: Wordt alleen in de wintermaanden waargenomen waarbij de vroegste en laatste data zijn 13-10 en 26-4-'73. Overdag verblijven er gewoonlijk 4) tot 5) ex. met in '75 een opmerkelijk hoger aantal van 75 tot 80 ex. 1 keer zelfs 92 ex.
Op de slaappleaats zijn er gewoonlijk $\pm$ 125 tot 150 ex. aanwezig.

Meerkoet: (vervolg) Als doortrekker was de soort alleen in het voorjaar van 1975 bijzonder talrijk; een keer werden er verspreid over heel het terrein 125 ex. waargenomen.
Voor 1973 was de soort alleen aanwezig van half maart tot in sept. In '74 echter waren er op 10 februari al weer 2 ex. op het Leikeven aanwezig. Nadat er op 19 september '74 de laatste meerkoet was verdwenen verscheen op 17 november de eerste alweer.
In '75 en '76 doorlopend aanwezig, waarbij de soort ook op de afgraving werd waargenomen. Op 21-12-'76 zaten hier al 13 ex. en op 9-1-'77 waren dit er al 30.

In 65/68 trokken er jaarlijks $\pm$ 20 paartjes door.

Tot slot werden van de zilvermeeuw en van de kauw de volgende ondersoorten waargenomen:

"Geelpootzilvermeeuw": *Larus argentatus cachinnans*. Op de vuilnisbelt werd deze ondersoort 1 keer waargenomen en wel 1 ex.

"Russische kauw": *Corvus monedula soemmeringii*. Werd tot nu toe alleen in de wintermaanden waargenomen.

1-11-'74	1 ex.
17-11-'74	1 ex.
6-3-'75	1 ex.
1-1-'76	5 ex.

"Scandinavische kauw": *Corvus monedula monedula*. De enigste bekende waarneming op de Loonse Plakken is gedaan op 6-3-'75 en wel 1 ex.

Het is waarschijnlijk dat wanneer deze ondersoorten ruime aandacht krijgen de waarnemingen hiervan aanzienlijk zullen toenemen; bovendien is het waarschijnlijk dat er tussen de kauwen die in het gebied overnachten een aantal russische kauwen aanwezig zal zijn.

januari 1977.

Ad van Poppel
Scarlattistraat 108
Tilburg.

PLANTENLIJST VAN DE LOONSE PLAKKEN (vrnl. 1973-1976)

het hier bekeken gebied wordt voornamelijk begrensd door de vloeivelden, vuilnisbelt, Leikeven en Plakkeven. Het is zeker niet zo dat deze lijst volledig is, maar het geeft toch een vrij goed beeld van de verscheidenheid aan soorten in dit gebied. Ook de aangegeven groeiplaats kan, vooral bij de eenjarigen, nog veel verschillen.

neermoes	: vloeivelden; ten O van Leikeven
Koningsvaren	: Plakkeven
Smalle stekelvaren	; Plakkeven
Brede stekelvaren	: Plakkeven
rijnspar	
grove den	
Zeeden	: tussen Leikeven en Plakkeven
ruwe berk	: zeer algemeen
Zachte berk	
Zwarte els	: vrnl. rond Leike- en Plakkeven
beuk	: in beukenlaan tegen autoweg aan.
Amerikaanse eik	: algemeen in de bossen
Zomereik	: algemeen
Gagel	: Leike- en Plakkeven
witte abeel	: langs pad richting Oost vanaf Leikeven noord
Katelpopulier	: vrnl. rond Leikeven
Kruipwilg	: rond Leikeven
boswilg	: langs pad aan de westkant van de vloeivelden
geoorde wilg	
grote brandnetel	: zeer algemeen
Kleine brandnetel	: o.a. bij Leikeven
Krulzuring	: vrij algemeen
Ridderzuring	: zeer algemeen
Schapezuring	: zeer algemeen
veldzuring	: algemeen
Zwaluwtong	: op vloeivelden en ten westen van Plakkeven
Perzikkruid	: vrnl. rond vloeivelden en vuilnisbelt
Waterpeper	: Leikeven
Kleine duizendknoop	: op de vloeivelden en in het Plakkeven
Zachte duizendknoop	: in het Plakkeven
varkensgras	: vrnl. rond vloeivelden en bij vuilnisbelt
Rode ganzevoet	: op vloeivelden en bij de vuilnisbelt
Wegganzevoet	: zeer algemeen
uitstaande melde	: op de vloeivelden
Spiesmelde	: op de vloeivelden
Dagkoekoeksbloem	: bij het Leikeven
Avondkoekoeksbloem	: bij de vloeivelden en langs pad langs Leikeven
Zeepekruid	: ten zuiden van de vuilnisbelt
vogelmuur	; zeer algemeen
grasmuur	: op de vloeivelden en langs weg richting oost vanaf noordelijk deel Leikeven
Gewone hoornbloem	: algemeen
Gewone spurrie	: algemeen
Heidespurrie	: bij noordelijkst deel Leikeven
Rode schijnspurrie	: algemeen
Eenjarige hardbloem	: ten zuiden van de, en op de vloeivelden zelf
Eenjarig bingelkruid	: ten zuiden van de vuilnisbelt
Kroontjeskruid	: op de vloeivelden
Egelboterbloem	: bij het Plakkeven en in de sloot ten oosten van het noordelijk deel v.h. Leikeven
Blaartrekkende boterbloem:	op de vloeivelden
Scherpe boterbloem	: algemeen
kruipende boterbloem	: zeer algemeen

- Witbloemige waterranonkel: in sloot langs pad richting oost vanaf noordelijk deel Leikeven
- Waterlelie i in het Plakkeven
- Kuige klaproos : langs pad in bos ten zo van de vloeivelden (nu daar waarschijnlijk verdwenen)
- Gewone klaproos : op de vloeivelden
- Kleine klaproos : rond en op de vloeivelden
- Stinkende gouwe : bij de vuilnisbelt
- Kleine varkenskers : op de vloeivelden
- Gewone raket : algemeen
- Merik : op de vloeivelden
- Koolzaad : algemeen
- Moeraskers : op de vloeivelden, ten zuiden van de vuilnisbelt en bij het Leikeven
- Akkerkers : ten zuiden van de vuilnisbelt
- Pinksterbloem : op de vloeivelden en bij het Leikeven
- Merderstasje : zeer algemeen
- Kleine zonnedauw : aan het Leikeven
- Ronde zonnedauw : aan het Leikeven
- Akkerviooltje : zeer algemeen
- Moerashertshooi : bij het Plakkeven
- St-janskruid : algemeen
- Braam : algemeen
- Wateraardbei : in het Leike- en Plakkeven
- Zilver schoon : algemeen ,meest rond vuilnisbelt en vloeivelden
- Kruipganzerik : waarschijnlijk ten Z. v.d. vuilnisbelt
- tormentil : algemeen
- Lijsterbes : algemeen
- vogelkers : bij het Leikeven
- Amerikaanse vogelkers : algemeen in de bossen
- Brem : algemeen
- Gaspeldoorn : ten zuiden van de vuilnisbelt en de vloeivelden
- Kruipbrem : op het ten zuiden van de vuilnisbelt
- Stekelbrem : op verschillende plaatsen
- Akkerhoningklaver : ten zuiden van de vuilnisbelt
- Witte honingklaver : ten zuiden van de vuilnisbelt
- Witte klaver : zeer algemeen ; op vloeivelden witte klaver-galmijt *Phytoptus plicator-trifolii* gevonden.
- Rode klaver : algemeen
- Nazepootje : ten ZO van, en op de vloeivelden zelf
- Kleine klaver : op en langs vloeivelden en bij het Plakkeven
- Gewone rolklaver : rond het Leikeven
- Acacia : op enkele plaatsen in de bossen
- vogelpootje : op de vloeivelden
- voederwikke : bij de vloeivelden
- Smalbladige wikke : Langs pad bij Leikeven, langs weg ten NO van het Plakkeven en ten Z v.d. vuilnisbelt
- Ringelwikke : op en bij de vloeivelden en bij het noordelijkst deel van het Leikeven
- Wilgenroosje : algemeen
- Narig wilgenroosje : op de vloeivelden
- Gewone teunisbloem : ten zuiden van de vuilnisbelt
- Groot kaasjeskruid : ten zuiden van de vuilnisbelt
- Grootbladige linde : lindselaan loodrecht op vossenbergsesweg
- Zachte ooievaarsbek : op en rond de vloeivelden en bij de vuilnisbelt
- Kleine ooievaarsbek : op de vloeivelden
- Gewone reigersbek : ten zuiden van de vuilnisbelt en op de vloeivelden.
- Gewone vleueltjesbloem : langs het pad langs het Leikeven
- vuilboom : algemeen
- Waternavel : in het Plakke- en Leikeven en hun omliggende sloten
- sluitkruid : langs de vloeivelden

- Zevenblad : ten zuiden van de vuilnisbelt
nondspeterselie : bij de vuilnisbelt
bercklouw : algemeen
Moeraswederik : in het Plakkeven (verdwenen ?)
Gewone wederik : algemeen
Struikhei : algemeen
Gewone dophei : bij Plakke- en Leikeven en op hei ten zuiden van de vuilnisbelt
naagwinde : aan de oostkant van de vloeivelden
Middelst verveetmenietje : ten zuiden van de vloeivelden
Kromhals : Op de vloeivelden
Smeerwortel : algemeen
bitterzoet : bij het Plakkeven en op de vloeivelden
Zwarte nachtschade : vrnl. bij de vloeivelden en de vuilnisbelt maar ook bij het Leikeven
Stalkaars : waarschijnlijk ten noorden van de vuilnisbelt.
vlasleeuwenbek : algemeen
veldereprijs : op de vloeivelden
neidekartelblad : bij het Leikeven
Watermunt : in het Plakkeven
Hondsdrif : bij de vuilnisbelt en ten ZO van het Leikeven
Wolfspoot : in het Leike- en Plakkeven
Akkerandoorn : ten zuiden van de vuilnisbelt
Paarse dovenetel : op de vloeivelden en bij de vuilnisbelt
Witte dovenetel : ten zuiden van de vuilnisbelt
Gewone hennepnetel : algemeen
valse salie : langs weg ten noorden van het Plakkeven
Smalle weegbree : algemeen
grote weegbree : algemeen
Klokjesgentiaan : bij het Plakkeven
Kleefkruid : bij het Plakkeven, ten ZW van de vuilnisbelt en ten westen van de vloeivelden
Moeraswalstro : In het Plakke- en Leikeven
Gewone vlier : op de vloeivelden en bij het zuidelijkst deel van het Leikeven
Wilde kamperfoelie : bij het zuidelijkst deel van het Leikeven en op sommige plaatsen in de bossen tegen de autoweg aan.
Zandblauwtje : bij de vuilnisbelt
Grasklokje : ten oosten van het Leikeven
Madeliefje : algemeen
Canadese fijnstraal : bij de vuilnisbelt en op de vloeivelden
Scherpe fijnstraal : op de vloeivelden
Moerasdroogbloem : Op de vloeivelden en omgeving
Driedelig tandzaad : In het Plakkeven, aan de zuidkant van het Leikeven en op de vloeivelden
na ig knopkruid : ten zuiden van de vuilnisbelt
Klein knopkruid : ten zuiden van de vuilnisbelt
Duizendblad : algemeen
Reukloze kamille : bij de vuilnisbelt en de vloeivelden
Echte kamille : bij de vuilnisbelt en de vloeivelden
Schijskamille : bij de vuilnisbelt en de vloeivelden en bij het Plakkeven.
Mar riet : Op en bij de vloeivelden
Gele ganzenbloem : bij de vuilnisbelt en op de vloeivelden
beerenwoukruid : algemeen
Bijvoet : algemeen
Klein hoefblad : bij het Plakkeven, langs weg ten oosten van het Plakkeven en ten Z van de vuilnisbelt.
Klein kruiskuid : algemeen
boskruiskruid : langs pad ten noorden van het Leikeven en bij de vloeivelden
jacobskruiskruid : algemeen

Gewone klis	: rond de vuilnisbelt
Speerdistel	: bij de vuilnisbelt en op de vloeivelden
Kale jonker	: in het Plakkeven
Akkerdistel	: algemeen
Korenbloem	: op en bij de vloeivelden
Akkerkool	: ten zuiden van de vuilnisbelt
Wilde cicorei	: ten zuiden van de vuilnisbelt
Gewoon biggekruid	: algemeen
Thrinacia	: bij het Plakkeven en op de vloeivel en
nerfstleeuwentand	: algemeen
Paardebloem	: zeer algemeen
Gewone melkdistel	: langs de vloeivelden
Brosse melkdistel	: ten zuiden van de vuilnisbelt
Akkermelkdistel	: op de vloeivelden
Klein s reepzaad	: algemeen
Muizeoor	: algemeen
Gewoon havikskruid	: langs pad langs het Leikeven
Schermhavikskruid	: algemeen
Stijf havikskruid	: langs hei ten zuiden van de vuilnisbelt
Grote waterweegbree	: op de vloeivelden
Pitrus	: algemeen
Biezeknoppen	: in het Plakkeven
trekrus	: langs pad langs het Leikeven en langs pad ten oosten van de vuilnisbelt
Greppelrus	: op de vloeivelden
rengere rus	: op de paden bij het Leike- en Plakkeven.
Knolrus	: In het Plakke- en het Leikeven
Gewoon veldbies	: Algemeen
Veelbloemig veldbies	: Algemeen
Veenpluis	: In het Leike- en Plakkeven
veenbies	: Leikeven
Gewoon waterbies	: In het Leikeven en langs het pad in oostelijke richting vanaf het noordelijk deel van het Leikeven
Late zegge	: Leikeven
Snavelzegge	: in het Leike- en Plakkeven
Gewone zegge	: Leikeven
Scherpe zegge	: Leikeven
Zandzegge	: droge berm ten zuiden van de vloeivelden
Zompzegge	: Leikeven
Zachte dravik	: ten zuiden van de vuilnisbelt en langs de wegen bij de munitiedepots.
Schapegras	: vrij algemeen
beemdlanqbloem	: vrij algemeen
Mannagrass	: in het Plakkeven en in de sloot langs het pad in oostelijke richting vanaf noordelijk deel Leikeven
Straatgras	: zeer algemeen
ruw beendgras	: algemeen
Pijpestrootje	: algemeen
Kropaar	: algemeen
Italiaans raagrass	: ten zuiden van de vuilnisbelt
Engels raagrass	: zeer algemeen
Kweek	: ten zuiden van de vuilnisbelt en op de vloeivelden
riet	: In het Leike- en Plakkeven en op de vloeivelden
Frans raagrass	: vooral rond de vuilnisbelt en de vloeivelden
Echte witbol	: algemeen
gladde witbol	: langs het pad langs het Leikeven
sochtige snele	: algemeen in de dennenbossen maar ook wel in de hei
Zilverhaver	: droge bermen aan de rand van de vloeivelden
buntgras	: algemeen
rennegrass	: langs pad langs het Leikeven
Windhalm	: bij de vuilnisbelt en de vloeivelden
ruipend s raigrass	: o.a. bij het Plakkeven
gewoon struisgras	: algemeen

- Geknikte vossestaart : algemeen (o.a. Leikeven en vloeivelden)
Timotheegras : algemeen
houkgras : algemeen
rietgras : op de vloeivelden
glad vingergras : ten westen van het Plakkeven
naneboot : vooral in laisakkers
bluingierst : ten zuiden van de vuilnisbelt
Klein kroos : In het Leikeven en in poeltje ten zuiden van
het Leikeven
Grote lisdodde : In het Plakke- en Leikeven

Rob Vereijken
Dennenstraat 25
Tilburg.

Als aanvulling op bovenstaande lijst kunnen nog genoemd worden:

- Veenbes : zeer schaars op het Plakkeven.
Breedbladige wespenorchis : vrij talrijk, halverwege de Vossenbergsse weg.
Vingerhoedskruid : zeldzaam op de vloeivelden.
Gewone koekoeksbloem : zeldzaam rond het Leikeven.
Kattestaart : in '76 weer voor het eerst na + '70 op het Plakkeven.
Waterpostelein : zeldzaam rond Leikeven, vrij talrijk rond Plakkeven.
Muskuskaasjeskruid : In '74 een plant op de vloeivelden.
Duivekervel : schaars op een braakliggend terrein tussen hei en vuilnisbelt.
Oranje havikskruid : langs het lindelaantje achter de hei een keer gevonden.

Ad van Poppel.